

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Лілія Кургасва¹

Ірина Калиновська²

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-126-8-44>

На сьогодні метод проєктів є одним з найбільш актуальних при вивченні іноземних мов, оскільки він допомагає розвинути потяг до знань, сприяє активізації пам'яті і мислення, поглиблює набуті у ході вивчення іноземної мови знання граматики та лексики, спонукає до дослідницької діяльності тощо. Провідний учений-теоретик, професор Є. Полат пояснює, що «метод проєктів передбачає певну сукупність навчально-пізнавальних прийомів, які дозволяють вирішити певну проблему під час самостійних дій з обов'язковою презентацією результатів. Якщо говорити про метод проєктів як педагогічну технологію, то вона передбачає сукупність дослідницьких проблемних методів, творчих за своєю діяльністю» [2, с. 7]. Дослідниця О. Рибіна зазначає, що «метод проєктів – це педагогічна технологія, зорієнтована не на інтеграцію фактичних знань, а на їх використання і здобуття нових (іноді і шляхом самоосвіти)» [3, с. 46].

Метою нашого дослідження є аналіз особливостей проєктно-орієнтованого навчання англійської мови у вищій школі.

Відомо, що будь-який проєкт є процесом і, як наслідок, під час його виконання й організації треба дотримуватися певних етапів роботи, першим з яких є *організаційно-підготовчий*. На цій стадії відбувається формування теми проєкту, визначення проблем та цілей дослідження, в ході досягнення яких дана проблема буде вирішена. Учасники вибирають методи і прийоми дослідження, які дозволяють реалізувати рішення конкретних завдань. На даному етапі також відбувається розподіл обов'язків між учасниками. Варто пам'ятати, що під час формування групи до складу слід залучати студентів різної статі та різного рівня успішності. Отож, завданням викладача на цій стадії роботи є підвищення мотивації студентів, допомога у розробці дій щодо реалізації проєкту.

Другий етап проєктної роботи – *пошуково-дослідницький*. Студенти здійснюють збір інформації, виконують аналіз та систематизацію зібраних даних дослідження. Викладач, у свою чергу, стимулює

---

¹ Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна

² Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна

розумову активність студентів, оцінює проміжні результати. Підсумком цього етапу стають факти та висновки, зроблені в ході дослідження.

Третій етап є *звітно-оформлювальним*. На ньому учасники оформлюють проєкт та результати дослідження згідно з встановленими вимогами, тому вони обговорюють деталі презентації матеріалу тощо. Видами проєктних продуктів можуть бути стаття, есе, мультимедійна презентація, брошура, постер, листівка, блог, колаж, звіт, доповідь, виставка, відеоролик, веб-сторінка, ділова гра тощо. Звісно, функція викладача на даному етапі – консультування з питань процедури захисту проєкту.

Зрештою, завершальним етапом проєкту є *інформаційно-презентативний*. На цій стадії відбувається захист проєкту та його оцінювання викладачем або експертною групою. Захист проєкту може бути здійснений у різних формах на вибір студентів. Потрібно пам'ятати, що головним завданням є представлення результату своєї роботи, проблеми дослідження, цілей та завдань. Зрештою, у ході захисту проєкту студенти набувають навички публічного виступу перед аудиторією.

Цікавим є те, що різні етапи проєкту сприяють засвоєнню студентами різних видів діяльності: на перших трьох здобуваються знання і вміння щодо створення матеріального об'єкта, поглиблюються знання з іноземної мови. На останньому етапі набуті знання і вміння перетворюються в компетенції. Викладач повинен зважати на те, що оцінювання проєкту має бути комплексним і здійснюватися за такими параметрами, як повнота висвітлення теми, логічність, доступність, нестандартні підходи до вирішення проблем, культура мовлення, оформлення інформації, вміння давати відповідь на додаткові запитання.

Необхідно зазначити, що застосування проєктного методу дозволяє студентам використовувати лексику за профілем навчання. Презентація проєкту забезпечує додаткову мовну практику. Цей вид діяльності підвищує мотивацію з вивчення іноземної мови, прищеплює студентам навички командної роботи, дає простір для творчої діяльності, розвиває вміння відстоювати свою точку зору, робити аргументовані висновки, обробляти дані дослідної роботи та оформлювати результати. Викладачам кафедри іноземних мов варто впроваджувати нові інтерактивні технології під час практичних та лабораторних занять, обґрунтовуючи проєктну методику, як складову розвитку іншомовної комунікативної компетенції майбутніх фахівців. Власне, найпоширенішими видами проєктної методики можуть бути:

– *доповіді на конференції*. Студенти під керівництвом викладача обирають тему доповіді. Найчастіше теми безпосередньо мають бути

пов'язані зі спеціальністю майбутнього фахівця. У ході підготовки студенти не тільки відбирають наукову інформацію, а також опрацьовують фахову лексику, розробляють анкети та проводять опитування серед студентів. Після опрацювання інформації готують презентації та захищають теми своїх доповідей на конференції перед викладачами кафедри та студентами інших груп. Учасники конференції повинні бути готові до обґрунтованого пояснення будь-якого аспекту дослідження. Після конференції тези доповідей науковців друкуються у збірнику університету;

– *конкурс наукових постерів*. Учасники конкурсу об'єднуються у групи та готують постери за обраною темою. Інформація у постері повинна бути чітко і логічно викладеною. По закінченню роботи над проектом відбувається постер-сесія, де студенти мають захистити свій проект, чітко давати відповіді, якщо у присутніх є запитання щодо змісту дослідження;

– *есе*. Студентам пропонується написати есе за поданою темою. Крайці за результатами голосування есе нагороджуються подарунками;

– *англомовний кіноклуб*. Щомісяця відбувається засідання англомовного кіноклубу. Студенти переглядають уривки фільмів, дискутують, оцінюють дії тих чи інших персонажів. Кінцевим продуктом цієї діяльності є написання есе;

– *мультимедійні презентації*. Презентації, як частина самостійної роботи, є найпоширенішим різновидом проектної діяльності. Тематика презентацій залежить від опрацьованих на заняттях тем протягом семестру. Після захисту презентацій студентам нараховуються додаткові бали до загального рейтингу. У рамках тижня іноземної мови також відбуваються вистави, вікторини, рольові та ділові ігри, інтерв'ю тощо.

Аналіз досвіду використання методу проектів під час вивчення іноземної мови довів, що студенти у ході проектної діяльності удосконалюють такі вміння, як опрацювання інформації, аналіз, її систематизація, встановлення асоціацій з вивченим раніше, пошук різноманітних рішень з проблеми, відстоювання своєї точки зору, спілкування іноземною мовою, відповідальність за результати своєї праці, робота в команді. Власне, проектна робота не тільки підвищує мотивацію та інтерес до вивчення іноземної мови, а й стимулює засвоєння граматики та лексики, допомагає залучити студентів до іншомовної мовленнєвої діяльності. Використовуючи досвід роботи з методом проектів при вивченні іноземної мови, можна виокремити певні проблемні моменти організації проектної діяльності:

- організація мовного спілкування у ході роботи;
- міжособистісні проблеми в колективному спілкуванні;

- організація роботи в групах;
- інтеграція проекту в навчальний процес;
- недостатнє методичне забезпечення.

Отже, при використанні проектного методу в навчальній діяльності покращується рівень знань студентів з іноземної мови. Проте варто зазначити, що «метод проектів не можна застосувати повсякчас, тому що не завжди буває можливість викликати у дитини досить сильну цілеспрямованість» [1, с. 28]. Це потребує додаткового вивчення.

Необхідно підкреслити, що проектні технології забезпечують творчу самореалізацію студентів, сприяють розвитку їх інтелектуальних здібностей, допомагають зануритися в майбутню професійну діяльність фахівців. Педагогічно грамотна організована самостійна творча проектна діяльність може стати для студентів стимулом до подальшої дослідницької та наукової роботи з теми дослідження. Отже, метод проектів може бути ефективно використаний на різних етапах навчання у поєднанні з іншими методами, дозволяючи оптимізувати процес навчання іноземної мови.

Список використаних джерел:

1. Килпатрик У. Х. «Метод проектов. Применение целевой установки в педагогическом процессе». URL: <http://ua.bookzz.org/book/2166877/21476d>
2. Полат Е. С. Метод проектов на уроках иностранного языка. *Иностранные языки в школе*. 2000. № 2. С. 3–10.
3. Рыбина О. Проектная деятельность. *Лучшие страницы педагогической прессы*. 2004. № 1. С. 46–49.